

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 23 grudnia 2019 r.

Poz. 6821

UCHWAŁA NR XXXII.267.S.2019 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 4 grudnia 2019 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr XV/85/2019 Rady Miejskiej w Drawnie z dnia 29 października 2019 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości, wprowadzenia opłaty miejscowej, ustalenia miejscowości, w których pobiera się opłatę miejscową, stawek opłaty miejscowej, terminu płatności oraz sposobu jej poboru na 2020 rok

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, ze zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

§ 1. Stwierdza się nieważność § 4 uchwały Nr XV/85/2019 Rady Miejskiej w Drawnie z dnia 29 października 2019 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości, wprowadzenia opłaty miejscowej, ustalenia miejscowości, w których pobiera się opłatę miejscową, stawek opłaty miejscowej, terminu płatności oraz sposobu jej poboru na 2020 rok.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XV/85/2019 Rady Miejskiej w Drawnie z dnia 29 października 2019 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości, wprowadzenia opłaty miejscowej, ustalenia miejscowości, w których pobiera się opłatę miejscową, stawek opłaty miejscowej, terminu płatności oraz sposobu jej poboru na 2020 rok wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 4 listopada 2019 r.

Wymieniona uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z przepisem art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170, ze zm.) z uwagi na określenie inkasentów opłaty miejscowej w § 4 ust. 3 tej uchwały w sposób generalny, podczas gdy zgodnie ze wskazanym przepisem ustawy wyznaczenie inkasentów powinno przybrać formę indywidualną i konkretną, do czego wśród cech indywidualizujących podmioty wyznaczone na inkasentów niezbędne jest wskazanie imienia i nazwiska osoby fizycznej, nazwy osoby prawnej bądź innej jednostki organizacyjnej.

W związku z powyższym wszczęte zostało postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o czym jednostka została powiadomiona ze wskazaniem terminu rozstrzygnięcia sprawy.

Kolegium ostatecznie zbadało uchwałę na posiedzeniu w dniu 4 grudnia 2019 r. W posiedzeniu Kolegium nie uczestniczyli przedstawiciele jednostki, jednostka nie skorzystała także z prawa wniesienia wyjaśnień.

Kolegium zważyło, co następuje.

Postanowienia zakwestionowanego przez organ nadzoru § 4 uchwały, zawarte w wyszczególnionych poniżej ustępach, mają następujące brzmienie, cyt.:

- „1. Zarządza się pobór opłaty miejscowej w drodze inkasa.
2. Opłatę miejscową pobiera się z dołu, ostatniego dnia za cały okres pobytu.
3. Opłatę miejscową pobierają osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, prowadzące ośrodki wypoczynkowe, hotele, pensjonaty, kwatery prywatne, campingi, pola namiotowe.
4. Poboru opłaty miejscowej dokonuje się na podstawie książki meldunkowej.
5. Sposób prowadzenia inkasa opłaty miejscowej przez inkasentów podlega kontroli prowadzonej przez wyznaczonych kontrolerów z ramienia Urzędu Miejskiego.
6. Ustala się wynagrodzenie za inkaso w wysokości 20% zainkasowanych kwot.
7. Ustala się termin rozliczania poboru przez inkasentów wpłat – na pierwszy dzień miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano opłaty.”,

Zasadniczą przesłanką stwierdzenia nieważności § 4 uchwały jest niezgodność jego ustępu 3 z przepisem art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych. W myśl powołanego wyżej przepisu ustawy rada gminy, w drodze uchwały, może zarządzić pobór opłat w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso, a także może wprowadzić obowiązek prowadzenia przez inkasentów ewidencji osób zobowiązanych do uiszczania opłaty miejscowej oraz określić szczegółowy zakres danych zawartych w tej ewidencji, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego poboru opłaty miejscowej. W myśl utrwalonego orzecznictwa regionalnych izb obrachunkowych i Naczelnego Sądu Administracyjnego określenie inkasentów powinno przybrać formę indywidualną i konkretną, do czego wśród cech indywidualizujących podmioty wyznaczone na inkasentów niezbędne jest wskazanie imienia i nazwiska osoby fizycznej, nazwy osoby prawnej bądź innej jednostki organizacyjnej. U podstaw powyższego leży stwierdzenie, iż status inkasenta zobowiązanego do poboru opłaty powinien wynikać wprost z prawa miejscowego, jakim jest uchwała rady gminy wydana na podstawie upoważnienia ustawowego (art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym). Zdaniem judykatury tylko imienne wskazanie poprzez podanie imienia i nazwiska osoby fizycznej lub nazwy osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej w sposób prawidłowy określa inkasenta. Inkasent nie może być abstrakcyjnym, nieokreślonym jednoznacznie podmiotem zarówno dla organu podatkowego, jak i dla podatnika. Dodatkowym i koronnym, w ocenie Kolegium RIO w Szczecinie, argumentem przemawiającym za imiennym wskazaniem inkasenta w uchwale rady stanowiącej akt prawa miejscowego, jest podnoszony w orzecznictwie i w pełni akceptowany przez Izbę wymóg uzyskania zgody danego podmiotu na przyjęcie łączących się ze wskazaną funkcją obowiązków, przy czym zgoda ta powinna zostać wyrażona przed podjęciem przedmiotowej uchwały. Powyższa konkluzja, jak wskazuje orzecznictwo, wynika z wykładni gramatycznej art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, z którego należy wywodzić, iż źródłem nawiązania stosunku prawnego związanego z funkcją inkasenta jest uchwała rady gminy określająca inkasenta, a nie, będąca jej następstwem, umowa z wyznaczoną na inkasenta osobą. Analizowanej kwestii w szczególności poświęcone są wyroki NSA: z dnia 24.10.2018 r., sygn. II FSK 1098/18, z dnia 13.09.2018 r., sygn. II FSK 2164/18, z dnia 2.07.2017 r., sygn. II FSK 1691/15, z dnia 17.12.2015 r., sygn. III AUa247/15. W ocenie Kolegium RIO w Szczecinie zachowanie wymogu uzyskania zgody podmiotu mającego pełnić funkcję inkasenta przed wyznaczeniem go na to stanowisko nie będzie możliwe w przypadku związania tej funkcji z prowadzeniem określonej działalności, tj. prowadzeniem ośrodków wypoczynkowych, hoteli, pensjonatów, itp., z uwagi na mogącą zachodzić rotację podmiotów prowadzących określony ośrodek – niezależną od woli i wiedzy organów gminy.

Wbrew powyższemu, zakwestionowanym postanowieniem § 4 ust. 3 uchwały Rada Miejska w Drawnie określiła inkasentów w sposób generalny, wskazując rodzaj działalności, z której prowadzeniem związany został obowiązek pobierania opłaty. Stanowi to, w ocenie Kolegium, istotne naruszenie prawa, implikujące stwierdzenie nieważności tego przepisu uchwały. Z uwagi natomiast na okoliczność, iż zarządzeniu poboru opłaty w drodze inkasa nierozłącznie powinno towarzyszyć określenie inkasentów Kolegium uznało konieczność stwierdzenia nieważności także § 4 ust. 1 uchwały, wskutek czego z kolei pozostałe regulacje tego paragrafu, dotyczące obowiązków inkasenta, stały się bezprzedmiotowe. Powyższe implikuje stwierdzenie nieważności § 4 uchwały Nr XV/85/2019 Rady Miejskiej w Drawnie w całości.

W tym stanie rzeczy Kolegium RIO w Szczecinie orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Szczecinie

Bogusław Staszewski